

С.І. Майстренко,
*Черкаський банківський інститут
Української академії банківської справи НБУ*

ПОБУДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ОДНА З НЕОБХІДНИХ УМОВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Питання розвитку інформаційного суспільства визнано Радою Європейських Співтовариств стратегією розвитку ЄС у XXI сторіччі. Європейською Комісією підготовлена багаторічна програма заходів (“Електронна Європа”) зі стимулювання запровадження переваг інформаційного суспільства в Європі. Розбудова інформаційного суспільства розглядається як обов’язкова частина підготовчих заходів щодо приєднання нових країн до ЄС.

Метою роботи є обґрунтування розгляду проблеми євроінтеграції з точки зору необхідності побудови інформаційного суспільства в Україні як однієї з головних умов вступу до ЄС. Отже, євроінтеграцію потрібно розуміти і як процес суспільної інформатизації.

Інформаційне суспільство докорінно змінює багато аспектів повсякденного життя. Особливо це стосується доступу до знань та освіти, організації роботи та самореалізації, розв’язання практичних проблем та дозвілля. Потрібно відзначити, що інформатизація об’єктивно характеризується системністю. Очевидні ознаки нової інформаційної епохи є повсякденне використання електронних засобів обміну інформацією, перехід до цифрових технологій, бурхливий розвиток Інтернет та відкриття телекомунікаційних ринків.

З науковим, кадровим, технологічним потенціалом України долучитися до вигод, які мають розвинені країни від галузі інформаційно-телекомунікаційних технологій – справа кількох років цілеспрямованих системних зусиль. Вироблення дієвої, ефективної національної стратегії розвитку інформаційного суспільства – найважливіше завдання, що має бути виконане негайно, бо від нього залежать всі наступні, великі й малі, кроки на шляху до європейського інформаційного суспільства.

Власне українська стратегія інформатизації нині розробляється за участі вітчизняних економістів, правників, урядовців, наукових робітників інформаційно-телекомунікаційної галузі, фахівців з ІТ. Суспільно значуща робота справді виконується всім суспільством.

Серед першочергових завдань є входження в Європейський інформаційний простір, інтеграція у сфері інформатизації.

З огляду на потенційні вигоди і загрози, інформаційне суспільство стало ключовою темою стратегії XXI століття Європейського Союзу. ЄС започаткував низку ініціатив з підтримки та поширення нових інформаційних технологій і засобів зв’язку (план дій “Електронна Європа”) і водночас ухвалив заходи контролю та зменшення ризиків, пов’язаних з розвитком інформаційного суспільства. Слід зазначити, що основним

нормативно-правовим актом, який визначає механізм взаємодії між Україною та ЄС у сфері зв'язку та інформатизації, є Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС (далі – УПС). Держкомзв'язку забезпечує реалізацію УПС шляхом виконання відповідних планів заходів щодо її реалізації, а також адаптацію законодавства України у сфері зв'язку та інформатизації до законодавства Європейського Союзу.

На сьогодні співробітництво між Україною та ЄС за напрямком “Розбудова інформаційного суспільства” відбувається відповідно до підписаного під час Четвертого Саміту Україна-ЄС Меморандуму взаєморозуміння між Генеральним Директоратом з питань інформаційного суспільства Європейської Комісії та Держкомзв'язку України щодо розвитку інформаційного суспільства.

Розширення Євросоюзу зумовило розробку нового підходу до розвитку співробітництва України з ЄС, який визначається Планом Дій Україна-ЄС, який визначає цілі та дії співробітництва між Україною та ЄС на період до 2007 року. Цілі та дії галузевого співробітництва визначені у розділі про інформаційне суспільство, зокрема передбачено прискорення досягнення прогресу у сфері регулювання електронних засобів зв'язку, у сфері послуг інформаційного суспільства та інтеграції України до дослідницької програми технологій інформаційного суспільства за допомогою наступних заходів:

- прийняти та розпочати впровадження національної концепції розвитку в Україні електронних комунікацій;
- прийняти нормативні акти щодо ліцензування, з'єднання, нумерації та загального доступу до основних телекомунікаційних послуг відповідно до Закону України “Про телекомунікації”;
- прийняти Державну програму “Електронна Україна” з метою розвитку інформаційного суспільства та вивчити можливість підтримки її впровадження з боку ЄС;
- підвищити рівень використання Інтернет та Інтернет-послуг громадянами через програми комп'ютерного навчання для широкого загалу;
- прийняти окремий план сприяння участі України в програмі розвитку технологій інформаційного суспільства.

Подальше прискорення розвитку інформаційної інфраструктури України можливе за умови, якщо напрям розбудови інформаційного суспільства буде дійсно визнано Україною як пріоритетний напрям співробітництва між Україною та ЄС.

Системність, цілеспрямованість, продумана, чітка стратегія розвитку, і головне – свідоме конструктивне бажання змін на краще – і українське інформаційне суспільство стане реальністю в новій Європі.

Отже, необхідно усвідомити, що під процесом євроінтеграції потрібно розуміти не лише економічне, політичне, освітнє та юридичне об'єднання, а й процес розбудови інформаційного суспільства.

Список літератури

1. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002.

2. Проект загальнодержавна програма «Електронна Україна» / Державний Комітет зв'язку та інформатизації України // www.stc.gov.ua)
3. Шевчук О.Б., Голобуцький О.П. E-Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути. – Київ, 2001.
4. Проект “Національна стратегія розвитку інформаційного суспільства України” // www.e-ukraine.com.ua.
5. Всеукраїнський фонд “Інформаційне суспільство України” (www.isu.org.ua).

Майстренко, С.І. Побудова інформаційного суспільства як одна з необхідних умов євроінтеграції України [Текст] / С.І. Майстренко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє: збірник тез доповідей за матеріалами Восьмої науково-практичної конференції студентів (18-22 квітня 2005 р.) та Дев'ятої науково-практичної конференції студентів (27 квітня 2006 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2006. - С. 89-91.